

USTAWA
z dnia 10 kwietnia 1974 r.

o ewidencji ludności i dowodach osobistych

Opracowano na podstawie: tj. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 21, poz. 125.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa normuje sprawy ewidencji ludności i dowodów osobistych.
2. Ewidencja ludności polega na rejestracji danych o miejscu pobytu osób, o urodzeniach, dotyczących obowiązku wojskowego, zmianach stanu cywilnego, obywatelstwa, imion i nazwisk oraz o zgonach.
- 3.¹⁾ Dowód osobisty jest dokumentem:
 - 1) stwierdzającym tożsamość osoby;
 - 2) poświadczającym obywatelstwo polskie;
 - 3) uprawniającym obywateli polskich do przekraczania granic państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granicy.

Art. 2.

Osoba przebywająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązana wykonywać obowiązek meldunkowy określony w ustawie.

Art. 3. (uchylony).²⁾

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. Nr 93, poz. 887), która weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r.

²⁾ Przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz ustawy o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 113, poz. 733, z 1998 r. Nr 113, poz. 716 oraz z 1999 r. Nr 108, poz. 1227), który wszedł w życie z dniem 10 października 1997 r.

Rozdział 2

Obowiązek meldunkowy

Art. 4.

Obowiązek meldunkowy polega na:

- 1) zameldowaniu się w miejscu pobytu stałego lub czasowego;
- 2) wymeldowaniu się z miejsca pobytu stałego lub czasowego;
- 3) zameldowaniu o urodzeniu dziecka;
- 4) zameldowaniu o zmianie stanu cywilnego;
- 5) zameldowaniu o zgonie osoby.

Art. 5.

1. Osoba posiadająca obywatelstwo polskie i przebywająca stale na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązana zameldować się w miejscu pobytu stałego.
2. W tym samym czasie można mieć tylko jedno miejsce pobytu stałego.

Art. 6.

1. Pobytem stałym jest zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania.
2. Miejscem pobytu stałego osoby zatrudnionej na statku żeglugi śródlądowej, zamieszkałej stale na statku, jest miejscowość, w której ma siedzibę przedsiębiorstwo żeglugowe zatrudniające tę osobę.

Art. 7.

1. Pobytem czasowym jest przebywanie bez zamiaru zmiany miejsca pobytu stałego w innej miejscowości pod oznaczonym adresem lub w tej samej miejscowości, lecz pod innym adresem.
2. Miejscem pobytu czasowego osoby zatrudnionej na statku morskim albo osoby, która w związku z wykonywaniem pracy przebywa przez określony czas w ruchomym urządzeniu mieszkalnym poza miejscem pobytu stałego, jest miejscowość, w której ma siedzibę zakład pracy zatrudniający tę osobę.

Art. 8.

1. Osoba zameldowana na pobyt czasowy i przebywająca w tej samej miejscowości nieprzerwanie dłużej niż 2 miesiące jest obowiązana zameldować się na pobyt stały, chyba że zachodzą okoliczności wskazujące na to, iż pobyt ten nie utracił charakteru pobytu czasowego. Za okoliczności uzasadniające zameldowanie na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące uważa się w szczególności:
 - 1) wykonywanie pracy poza miejscem pobytu stałego;
 - 2) pobyt związany z kształceniem się, leczeniem, wypoczynkiem lub ze względów rodzinnych;

- 3) odbywanie czynnej służby wojskowej;
 - 4) pobyt w zakładach karnych i poprawczych, aresztach śledczych, schroniskach dla nieletnich i *zakładach wychowawczych*³⁾.
2. Wątpliwości co do charakteru pobytu rozstrzyga właściwy organ gminy.
 - 3.⁴⁾ W tym samym czasie można mieć tylko jedno miejsce pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące.

Art. 9.

1. Przy dopełnianiu obowiązku meldunkowego należy przedstawić dowód osobisty, a w uzasadnionych przypadkach – inny dokument pozwalający na ustalenie tożsamości.
2. (utracił moc).⁵⁾
- 2a.⁶⁾ Przy zameldowaniu na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące należy przedstawić potwierdzenie pobytu w lokalu osoby zgłaszającej pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące, dokonane przez właściciela lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu, oraz, do wglądu, dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego podmiotu. Dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do lokalu może być umowa cywilno-prawna, wypis z księgi wieczystej, decyzja administracyjna, orzeczenie sądu lub inny dokument poświadczający tytuł prawny do lokalu.
- 2b.⁶⁾ Zameldowanie w lokalu służy wyłącznie celom ewidencyjnym i ma na celu potwierdzenie faktu pobytu w tym lokalu.
3. Osoba niepełnoletnia nieposiadająca dokumentu stwierdzającego tożsamość przedstawia odpis skrócony aktu urodzenia.
4. Osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi obrony przedstawiają wojskowy dokument osobisty (potwierdzenie zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych) w celu zamieszczenia w nim stosownych wpisów dotyczących obowiązku meldunkowego.

Art. 9a.

Za osobę nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonuje jej przedstawiciel ustawowy lub inna osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę w miejscu ich wspólnego pobytu.

Art. 9b.

1. Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy następuje pod oznaczonym adresem.
- 2.⁷⁾ Adres określa się przez podanie:

³⁾ Obecnie: odpowiednich ośrodkach przewidzianych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 i Nr 58, poz. 542, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr 223, poz. 2217 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1413), która weszła w życie z dniem 13 maja 1983 r.

⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ Utracił moc z dniem 19 czerwca 2002 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2002 r. sygn. akt K 20/01 (Dz. U. Nr 78, poz. 716).

⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 1) w gminach, które uzyskały status miasta – nazwy miasta (dzielnicy), ulicy, numeru domu i lokalu, nazwy województwa oraz kodu pocztowego;
 - 2) w innych gminach – nazwy miejscowości, numeru domu i lokalu, nazwy gminy, nazwy województwa, kodu pocztowego oraz nazwy ulicy, jeżeli w miejscowości występuje podział na ulice.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zameldowania osób przebywających stale lub czasowo na statku morskim lub żeglugi śródlądowej albo w innych ruchomych pomieszczeniach mieszkalnych.

Rozdział 3

Zameldowanie

Art. 10.

1. Osoba, która przebywa w określonej miejscowości pod tym samym adresem dłużej niż trzy doby, jest obowiązana zameldować się na pobyt stały lub czasowy najpóźniej przed upływem czwartej doby, licząc od dnia przybycia.
2. Osoba, która przybywa do zakładu hotelarskiego albo do zakładu udzielającego pomieszczenia w związku z pracą, nauką, leczeniem się lub opieką społeczną, jest obowiązana zameldować się na pobyt stały lub czasowy przed upływem 24 godzin od chwili przybycia.

Art. 11.

1. Osoba zobowiązana do zameldowania się na pobyt stały przedstawia organowi gminy właściwemu ze względu na nowe miejsce jej pobytu stałego zaświadczenie o wymeldowaniu się z poprzedniego miejsca pobytu stałego oraz zgłasza następujące dane osobowe:
 - 1) nazwisko i imiona;
 - 2) nazwisko rodowe;
 - 3) nazwiska i imiona poprzednie;
 - 4) imiona rodziców;
 - 5) nazwiska rodowe rodziców;
 - 6) stan cywilny;
 - 7) imię i nazwisko małżonka oraz jego nazwisko rodowe;
 - 8) płeć;
 - 9) datę i miejsce urodzenia;
 - 10) obywatelstwo;
 - 11) numer PESEL;
 - 12) dotyczące obowiązku wojskowego, w tym stopień wojskowy, nazwę, serię i numer wojskowego dokumentu osobistego z oznaczeniem wojskowej komendy uzupełnień lub poświadczenie o zgłoszeniu się do rejestracji przedpoborowych;
 - 13) adres poprzedniego miejsca pobytu stałego;
 - 14) adres nowego miejsca pobytu stałego;

- 15) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości;
 - 16) o wykształceniu.
2. W zastępstwie osoby obowiązanej do zameldowania się czynności zgłoszenia danych może dokonać członek rodziny, opiekun ustawowy lub faktyczny albo inna osoba.

Art. 12.

1. Zameldowania na pobyt czasowy dokonuje się w sposób określony w art. 11 w miejscu tego pobytu, z jednoczesnym zgłoszeniem zamierzonego czasu jego trwania.
2. Osoba, która przedłuży pobyt czasowy w tej samej miejscowości ponad zgłoszony czas jego trwania, zmienia adres albo zmienia pobyt czasowy na stały, jest obowiązana dokonać odpowiedniego zameldowania w ciągu następnej doby.
3. Zwalnia się od obowiązku zameldowania na pobyt czasowy dzieci do lat 7 na okres nieprzekraczający 3 miesięcy.

Art. 13.

Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy w zakładzie hotelarskim, w zakładzie udzielającym pomieszczenia w związku z pracą, nauką, leczeniem się lub opieką społeczną dokonuje się u kierownika zakładu lub upoważnionej przez niego osoby. Przepisu *art. 9 ust. 2⁵⁾* nie stosuje się.

Art. 14.⁸⁾

1. Dane dotyczące zmiany stanu cywilnego, imienia lub nazwiska oraz innych zmian w aktach stanu cywilnego urząd stanu cywilnego przekazuje niezwłocznie do organu gminy właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby, której dane dotyczą, a w przypadku braku miejsca pobytu stałego osoby – do organu właściwego ze względu na ostatnie miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące.
2. Zgłoszenie urodzenia dziecka dokonane we właściwym urzędzie stanu cywilnego zastępuje zameldowanie. Datą zameldowania dziecka jest data sporządzenia aktu urodzenia. Zameldowania dokonuje organ gminy właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego matki dziecka lub tego z rodziców, u którego dziecko faktycznie przebywa.
- 3.⁹⁾ Zgłoszenia o zmianie imienia lub nazwiska dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego, który wydał decyzję o zmianie. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, zawiadamia o zmianie organ gminy właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy.
4. Zgłoszenia zmian w obywatelstwie dokonuje właściwy wojewoda. Dane o nabytciu lub utracie obywatelstwa polskiego wojewoda przekazuje niezwłocznie do organu gminy właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby, której zmiana dotyczy.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 marca 2005 r. o zmianie ustawy o zmianie imion i nazwisk oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 62, poz. 550), która weszła w życie z dniem 3 maja 2005 r.

Rozdział 4 Wymeldowanie

Art. 15.

1. Osoba, która opuszcza miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące, jest obowiązana wymeldować się w organie gminy, właściwym ze względu na dotychczasowe miejsce jej pobytu, najpóźniej w dniu opuszczenia tego miejsca.
- 1a. Osoba zobowiązana do wymeldowania się zgłasza organowi gminy właściwemu ze względu na dotychczasowe miejsce jej pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące następujące dane osobowe:
 - 1) nazwisko i imiona;
 - 2) nazwisko rodowe;
 - 3) nazwiska i imiona poprzednie;
 - 4) imiona rodziców;
 - 5) nazwiska rodowe rodziców;
 - 6) stan cywilny;
 - 7) imię i nazwisko małżonka oraz jego nazwisko rodowe;
 - 8) płeć;
 - 9) datę i miejsce urodzenia;
 - 10) obywatelstwo;
 - 11) numer PESEL;
 - 12) dotyczące obowiązku wojskowego, w tym stopień wojskowy, nazwę, serię i numer wojskowego dokumentu osobistego z oznaczeniem wojskowej komendy uzupełnień lub poświadczenie o zgłoszeniu się do rejestracji przedpoborowych;
 - 13) adres dotychczasowego miejsca pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące;
 - 14) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości;
 - 15) o wykształceniu.
- 2.¹⁰⁾ Organ gminy wydaje na wniosek strony lub z urzędu decyzję w sprawie wymeldowania osoby, która opuściła miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące i nie dopełniła obowiązku wymeldowania się.
3. Osoba, która wyjeżdża za granicę na okres dłuższy niż 3 miesiące, jest obowiązana zgłosić swój wyjazd oraz powrót właściwemu ze względu na miejsce pobytu stałego organowi wymienionemu w ust. 1. Zgłoszenia wyjazdu dokonuje się najpóźniej w dniu opuszczenia dotychczasowego miejsca pobytu, a zgłoszenia powrotu – najpóźniej przed upływem czwartej doby, licząc od dnia powrotu.
4. Jeżeli okres pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące odpowiada okresowi zgłoszonemu przy zameldowaniu, osoba opuszczająca miejsce tego pobytu jest zwolniona od obowiązku wymeldowania się.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5. Osobie, o której mowa w ust. 1, organ gminy wydaje zaświadczenie stwierdzające dopełnienie obowiązku wymeldowania się.

Art. 16.

1. Jeżeli okres pobytu czasowego trwającego do 3 miesięcy odpowiada okresowi zgłoszonemu przy zameldowaniu, osoba opuszczająca miejsce tego pobytu jest zwolniona od obowiązku wymeldowania się.
2. Osoba, która opuszcza miejsce pobytu czasowego trwającego do 3 miesięcy przed upływem czasu zgłoszonego przy zameldowaniu, jest obowiązana wymeldować się najpóźniej w dniu opuszczenia tego miejsca.

Art. 17.

Zgłoszenie zgonu, dokonane w urzędzie stanu cywilnego zgodnie z przepisami prawa o aktach stanu cywilnego, zastępuje wymeldowanie osoby zmarłej.

Rozdział 5

Obowiązek meldunkowy wczasowiczów i turystów

Art. 18.

1. Osoba, która przybywa do domu wczasowego lub wypoczynkowego, pensjonatu, hotelu, motelu, domu wycieczkowego, pokoju gościnnego, schroniska, campingu lub na strzeżone pole biwakowe albo do innego podobnego zakładu, jest obowiązana zameldować się na pobyt czasowy przed upływem 24 godzin od chwili przybycia.
2. Zameldowania dokonuje się u kierownika zakładu lub upoważnionej przez niego osoby.

Art. 19.

Osoba przebywająca w określonej miejscowości w celach turystyczno-wypoczynkowych poza zakładami określonymi w art. 18 jest zwolniona z obowiązku zameldowania się, jeżeli jej pobyt w tej miejscowości nie przekracza 30 dni.

Art. 20.

Uczestnicy wycieczki organizowanej przez instytucję państwową lub społeczną, związek zawodowy albo inną organizację społeczną dokonują zameldowania się na pobyt czasowy za pośrednictwem kierownika wycieczki, który jest obowiązany z chwilą przybycia do zakładu hotelarskiego zgłosić pobyt wycieczki kierownikowi zakładu lub pracownikowi upoważnionemu do przyjmowania zgłoszeń, przedstawiając listę uczestników oraz dowód upoważniający go do kierowania wycieczką.

Art. 21.

1. Uczestnicy kolonii i obozu turystyczno-wypoczynkowego organizowanego przez instytucję państwową lub społeczną, związek zawodowy albo inną organizację

społeczną dla młodzieży szkolnej i studiującej są zwolnieni od obowiązku meldunkowego, jeżeli pobyt czasowy nie przekracza 30 dni.

2. Kierownik obozu lub kolonii jest obowiązany prowadzić listę uczestników.

Art. 22.

Przy wymeldowaniu się przepis art. 16 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Obowiązek meldunkowy cudzoziemców

Art. 23.

Cudzoziemiec przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany wykonywać obowiązek meldunkowy na zasadach określonych w ustawie, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 24.

1. Cudzoziemiec przebywający poza zakładem hotelarskim, zakładem udzielającym pomieszczenia w związku z pracą, nauką, leczeniem się lub wypoczynkiem jest obowiązany zameldować się na pobyt czasowy najpóźniej przed upływem czwartej doby, licząc od chwili przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Jeżeli koniec terminu do dokonania obowiązku meldunkowego przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.

Art. 25.

Uczestnicy wycieczek dokonują zameldowania się na pobyt czasowy za pośrednictwem kierownika wycieczki, który jest obowiązany z chwilą przybycia wycieczki do zakładu hotelarskiego zgłosić pobyt wycieczki kierownikowi zakładu lub pracownikowi upoważnionemu do przyjmowania zgłoszeń, przedstawiając listę uczestników wycieczki oraz dokumenty uprawniające ich do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 26.¹¹⁾

- 1.¹²⁾ Cudzoziemiec, dokonując zameldowania się na pobyt stały, zgłasza wymagane dane do zameldowania oraz przedstawia kartę pobytu wydaną w związku z udzieleniem zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, statusu uchodźcy lub zgody na pobyt tolerowany albo zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długo-

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach i ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 94, poz. 788), która weszła w życie z dniem 1 października 2005 r.

- terminowego Wspólnot Europejskich, decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej lub o udzieleniu zgody na pobyt tolerowany.
2. Obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej i członek jego rodziny niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, dokonujący zameldowania się na pobyt stały, zgłaszają wymagane dane do zameldowania, przy czym obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej przedstawia ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo oraz ważny dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, a członek jego rodziny niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej – ważny dokument podróży oraz ważną kartę stałego pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej.
 - 3.¹³⁾ Cudzoziemiec, dokonując zameldowania się na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące, zgłasza wymagane dane do zameldowania oraz przedstawia wizę, a w przypadku gdy wjazd cudzoziemca nastąpił na podstawie umowy przewidującej zniesienie lub ograniczenie obowiązku posiadania wizy – dokument podróży, tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, kartę pobytu albo zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich bądź decyzję o udzieleniu zgody na pobyt tolerowany lub o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej.
 4. Obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej i członek jego rodziny niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którzy dokonują zameldowania się na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące, zgłaszają wymagane dane do zameldowania, przy czym obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej przedstawia ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo oraz zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej lub, w przypadku braku zaświadczenia, składa oświadczenie o zarejestrowaniu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a członek jego rodziny niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej – ważny dokument podróży oraz ważną kartę pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej.
 5. Przepisy ust. 2 i 4 stosuje się do obywateli państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej lub państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, oraz do członków ich rodzin.

Art. 27.

Od wykonywania obowiązku meldunkowego zwolnieni są pod warunkiem wzajemności szefowie i członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych oraz urzędów konsularnych państw obcych, łącznie z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, a także inne osoby na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, z wyjątkiem cudzoziemców mających stałe miejsce pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

Art. 28.

Do cudzoziemców nie mają zastosowania przepisy art. 18–21.

Rozdział 7**Obowiązki właścicieli domów i lokali oraz innych podmiotów dysponujących tytułem prawnym do lokalu, a także dozorców i administratorów domów, sołtysów oraz zakładów pracy¹⁴⁾****Art. 29.**

- 1.¹⁵⁾ Właściciel lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu jest obowiązany potwierdzić fakt pobytu osoby zgłaszającej pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące w tym lokalu. Potwierdzenia faktu pobytu osoby w lokalu dokonuje się na formularzu meldunkowym w formie czytelnego podpisu z oznaczeniem daty złożenia.
2. Osoby wymienione w ust. 1 są obowiązane do zawiadamiania właściwego organu gminy o stałym lub czasowym pobycie innej osoby w ich lokalach (pomieszczeniach) oraz o opuszczeniu przez nią tego lokalu (pomieszczenia), jeżeli osoba ta nie dopełniła obowiązku meldunkowego. Zawiadomienie powinno być dokonane niezwłocznie po upływie terminu określonego do wykonania obowiązku meldunkowego.

Art. 30.

1. Dozorca domu, a jeżeli nie ma dozorczy – administrator domu, a jeżeli nie ma administratora – właściciel domu jest obowiązany zawiadomić właściwy organ wymieniony w art. 11 ust. 1 o niedopełnieniu obowiązku zameldowania lub wymeldowania się przez osobę przebywającą w tym domu.
2. Na terenie wsi obowiązek określony w ust. 1 ciąży również na sołtysie.
3. Przepis art. 29 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 31.

1. Zakład pracy jest obowiązany sprawdzić przy zatrudnieniu osoby w tym zakładzie, czy dopełniła ona obowiązku meldunkowego.
2. O niedopełnieniu przez tę osobę obowiązku meldunkowego zakład pracy jest obowiązany zawiadomić niezwłocznie właściwy organ wymieniony w art. 11 ust. 1.

Rozdział 7a**Nadawanie numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL)**

¹⁴⁾ Tytuł w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 31a.

1. Numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwany w niniejszej ustawie „numerem PESEL”, jest to 11-cyfrowy, stały symbol numeryczny, jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną, w którym sześć pierwszych cyfr oznacza datę urodzenia (rok, miesiąc, dzień), kolejne cztery – liczbę porządkową i płeć osoby, a ostatnia jest cyfrą kontrolną służącą do komputerowej kontroli poprawności nadanego numeru ewidencyjnego.
2. Numer PESEL nadaje minister właściwy do spraw wewnętrznych w formie czynności materialno-technicznej.
- 3.¹⁶⁾ Numer PESEL nadaje się:
 - 1) obywatelom polskim zameldowanym na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące, a także osobom ubiegającym się o wydanie dowodu osobistego;
 - 2) cudzoziemcom zameldowanym na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące na podstawie art. 26 ustawy;
 - 3) obywatelom polskim i cudzoziemcom, którzy podlegają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu, z wyłączeniem osób, którym nadano ten numer na podstawie pkt 1 i 2;
 - 4) obywatelom polskim zamieszkałym za granicą, ubiegającym się o wydanie paszportu.
- 4.¹⁶⁾ Nadanie numeru PESEL następuje, w przypadku osób:
 - 1) o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2 – na wniosek właściwego organu gminy;
 - 2) o których mowa w ust. 3 pkt 3 – na wniosek płatnika składek ubezpieczeniowych;
 - 3) o których mowa w ust. 3 pkt 4 – na wniosek polskiego konsula.

Art. 31b.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może nadać numer PESEL osobom innym niż wymienione w art. 31a ust. 3 na ich pisemny wniosek, jeżeli odrębne przepisy przewidują potrzebę posiadania numeru PESEL przez te osoby.
- 2.¹⁷⁾ Osoby, o których mowa w ust. 1, składają umotywowany pisemny wniosek o nadanie numeru PESEL bezpośrednio do ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wraz z odpisem skróconym aktu urodzenia, a w przypadku osób, które wstąpiły w związek małżeński – wraz z odpisem skróconym aktu małżeństwa opatrzonym adnotacją o aktualnie używanym nazwisku.
3. Wniosek o nadanie numeru PESEL powinien zawierać następujące dane:
 - 1) nazwisko i imiona;
 - 2) nazwisko rodowe;
 - 3) imiona rodziców;
 - 4) nazwisko rodowe matki;
 - 5) płeć;
 - 6) datę i miejsce urodzenia;

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 7) obywatelstwo;
 - 8) adres i miejsce pobytu stałego lub czasowego;
 - 9) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może, na umotywowany pisemny wniosek organów, o których mowa w art. 31a ust. 4, i osób, o których mowa w art. 31b ust. 1, zmienić numer PESEL.
- 5.¹⁸⁾ Numer PESEL podlega zmianie w przypadku:
- 1) sprostowania daty urodzenia osoby, dla której był nadany;
 - 2) sprostowania oznaczenia lub zmiany płci osoby, dla której był nadany;
 - 3) sporządzenia nowego aktu urodzenia stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688);
 - 4) stwierdzenia faktu wprowadzenia w błąd organu co do tożsamości osoby, dla której był nadany.
- 6.¹⁸⁾ Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do zmiany numeru PESEL.

Art. 31c.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych powiadamia o nadaniu numeru PESEL organy, o których mowa w art. 31a ust. 4, oraz wnioskodawców, o których mowa w art. 31b ust. 1.

Rozdział 8

Dowód osobisty

Art. 32. (uchylony).¹⁹⁾

Art. 33.

Dowodu osobistego nie wolno zatrzymywać, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Art. 34.

1. Osoba będąca obywatelem polskim i zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązana posiadać dowód osobisty:
 - 1) od ukończenia 18 roku życia;
 - 2) od ukończenia 15 roku życia, jeżeli pozostaje w stosunku pracy lub nie zamieszkuje wspólnie z osobami, pod których władzą rodzicielską lub opieką się znajduje, albo nie pozostaje pod władzą rodzicielską lub opieką.
2. Osoba będąca obywatelem polskim ma prawo otrzymać dowód osobisty od ukończenia 13 roku życia.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁹⁾ Przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 2, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

- 3.²⁰⁾ Na uzasadniony wniosek rodziców lub opiekunów dowód osobisty może być wydany osobie, która nie ukończyła 13 roku życia.

Art. 35. (uchylony).²¹⁾

Art. 36.

1. Dowód osobisty jest ważny 10 lat od daty jego wydania.
2. Dowód osobisty wydany osobie, która nie ukończyła 18 roku życia, jest ważny 5 lat od daty jego wydania.
3. Dowód osobisty wydany osobie, która ukończyła 65 rok życia, jest ważny na czas nieoznaczony, jeżeli osoba ta zwróciła się o wydanie dowodu osobistego z takim terminem ważności.

Art. 36a.

1. Dowód osobisty wydaje się po uiszczeniu należnej opłaty stanowiącej równowartość kosztów jego wydania.
2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wydanie dowodu osobistego, tryb jej uiszczenia oraz warunki i zakres stosowania ulg i zwolnień od tej opłaty.

Art. 37.

1. W dowodzie osobistym zamieszcza się:
 - 1) nazwisko i imię (imiona) oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) adres miejsca zameldowania na pobyt stały, a w razie jego braku – zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące; w przypadku braku zameldowania na pobyt stały albo pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące, danych o adresie nie zamieszcza się;
 - 4) płeć, wzrost w centymetrach i kolor oczu;
 - 5) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL);
 - 6) nazwę organu wydającego, datę wydania oraz termin ważności dowodu osobistego.
2. Dowód osobisty zawiera również zdjęcie i podpis jego posiadacza.
3. Dane zawarte w dowodzie osobistym przeznaczone do odczytania maszynowego oraz dane zawarte w numerze ewidencyjnym, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie mogą obejmować innych danych osobowych niż określone w ust. 1 pkt 1–4 i 6.

²⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²¹⁾ Przez art. 1 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 2, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

Art. 38. (uchylony).²²⁾

Art. 39. (uchylony).²³⁾

Art. 40.

Posiadacz dowodu osobistego ma obowiązek wymienić ten dokument w razie:

- 1) zmiany danych, które zamieszcza się w dowodzie osobistym;
- 2) uszkodzenia dowodu osobistego lub zaistnienia innej okoliczności utrudniającej ustalenie tożsamości osoby;
- 3) upływu terminu ważności dowodu osobistego.

Art. 41. (uchylony).²⁴⁾

Art. 42.

1. Osoba, która utraciła dowód osobisty, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym najbliższy organ gminy. Organ ten wydaje zaświadczenie o utracie dowodu osobistego, ważne do czasu wydania nowego dokumentu.
2. W razie znalezienia własnego dowodu osobistego, zgłoszonego jako utracony, należy niezwłocznie zawiadomić o tym organ gminy, któremu złożono wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego, jeżeli w miejsce zgłoszonego jako utracony nie został jeszcze wydany nowy dokument.
3. W razie znalezienia własnego dowodu osobistego, w miejsce którego wydano już nowy dowód osobisty, lub cudzego dowodu osobistego, należy niezwłocznie złożyć znaleziony dokument najbliższemu organowi gminy.

Art. 43.

Dowód osobisty podlega obowiązkowi zwrotu w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego;
- 2) zgonu posiadacza dowodu osobistego; obowiązek zwrotu dowodu osobistego ciąży w tym przypadku na osobach obowiązanych do zgłoszenia zgonu stosownie do przepisów prawa o aktach stanu cywilnego.

Art. 44.

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór dowodu osobistego oraz tryb postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich wymiany, zwrotu lub utraty.

²²⁾ Przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 2, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

²³⁾ Przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 2, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

²⁴⁾ Przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Rozdział 8a

Prowadzenie ewidencji ludności i ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych

Art. 44a.

1. Ewidencję ludności prowadzi się w systemie informatycznym na podstawie danych osobowych zgłoszonych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 14 oraz w art. 17, w formie:
 - 1) zbiorów meldunkowych jako:
 - a) zbioru danych stałych mieszkańców,
 - b) zbioru danych byłych mieszkańców,
 - c)²⁵⁾ zbioru danych obywateli polskich i cudzoziemców zameldowanych na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące,
 - d)²⁵⁾ zbioru danych obywateli polskich i cudzoziemców zameldowanych na pobyt czasowy trwający do 3 miesięcy,
 - 2) zbioru danych osobowych PESEL, zwanego dalej „zbiorem PESEL”, uzyskanych w związku z nadawaniem numeru PESEL na podstawie zbiorów meldunkowych, o których mowa w pkt 1 lit. a–c.
2. W zbiorze danych stałych mieszkańców gromadzone są następujące ich dane:
 - 1) nazwisko i imiona;
 - 2) nazwisko rodowe;
 - 3) nazwiska i imiona poprzednie;
 - 4) imiona i nazwiska rodowe rodziców;
 - 5) data i miejsce urodzenia;
 - 6) stan cywilny;
 - 7) numer aktu urodzenia i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził;
 - 8) płeć;
 - 9) numer PESEL;
 - 10)²⁶⁾ obywatelstwo (data nabycia obywatelstwa polskiego, data utraty obywatelstwa polskiego);
 - 11)²⁶⁾ imię i nazwisko rodowe małżonka oraz jego numer PESEL;
 - 12) data zawarcia związku małżeńskiego, numer aktu małżeństwa i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził, data rozwiązania związku małżeńskiego, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, data zgonu małżonka, numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził;
 - 13) adres i data zameldowania na pobyt stały;
 - 14) poprzednie adresy zameldowania na pobyt stały wraz z określeniem okresu zameldowania;

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 15) adres zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące wraz z określeniem okresu zameldowania;
 - 16) tryb wymeldowania;
 - 17) stopień wojskowy, nazwa, seria i numer wojskowego dokumentu osobistego oraz oznaczenie wojskowej komendy uzupełnień, w której ewidencji osoba pozostaje, lub potwierdzenie zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych;
 - 18)²⁷⁾ seria i numer aktualnego dowodu osobistego oraz serie i numery poprzednich dowodów osobistych, daty ich wydania i daty ważności oraz oznaczenie organów wydających;
 - 19)²⁸⁾ seria i numer karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub nadaniem statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, data jej wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał;
 - 20)²⁹⁾ seria i numer dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, data wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który go wydał,
 - 21)²⁹⁾ seria i numer karty stałego pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej, data wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał.
3. W zbiorze danych byłych mieszkańców gromadzone są:
- 1) ich dane, o których mowa w ust. 2;
 - 2) data wymeldowania;
 - 3) data zgonu oraz numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który akt sporządził.
- 4.³⁰⁾ W zbiorze danych osób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, gromadzone są:
- 1) dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1–6, 9–11, 13, 15 i 17–21;
 - 2) seria i numer karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub zgody na pobyt tolerowany, data jej wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał;
 - 3) data wydania, seria i numer zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej oraz oznaczenie organu, który je wydał,
 - 4) seria i numer karty pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej, data wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał,
 - 5) seria i numer tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, data jego wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który je wydał.
- 5.³⁰⁾ W zbiorze danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d, gromadzone są:
- 1) dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 5, 13, 18, 19–21 i w ust. 4 pkt 2–5;
 - 2) adres pobytu czasowego oraz zamierzony czas jego trwania.
6. W zbiorze meldunkowym, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d, zamieszcza się także datę przekroczenia granicy zgłoszoną przez cudzoziemca przy dopełnianiu obowiązku meldunkowego.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 9.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

²⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. b tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 7.³¹⁾ W zbiorze PESEL gromadzone są dane, o których mowa w ust. 2, ust. 3 pkt 3 i ust. 4 pkt 2–5.

Art. 44b.

1. Zbiór danych osób przebywających w obiektach, o których mowa w art. 13, art. 18 ust. 1 i art. 20, prowadzi się w formie książki zameldowań lub w systemie informatycznym.
2. W zbiorze, o którym mowa w ust. 1, gromadzi się następujące dane osobowe:
 - 1) nazwisko i imię;
 - 2) imiona rodziców;
 - 3) datę i miejsce urodzenia;
 - 4) adres miejsca pobytu stałego;
 - 5) datę przybycia i zamierzony czas trwania pobytu;
 - 6) oznaczenie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, a w tym numer i serię, datę jego wydania, datę ważności oraz oznaczenie organu, który go wydał.

Art. 44c.

1. Organy prowadzące ewidencję ludności są obowiązane do bezzwłocznej aktualizacji każdej zmiany danych osobowych zawartych w zbiorach meldunkowych, w zbiorze PESEL oraz w ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych.
2. Dane do aktualizacji zbioru PESEL przekazuje się na nośniku magnetycznym lub w drodze transmisji w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego.
3. Wojskowi komendanci uzupełnień obowiązani są do bezzwłocznej aktualizacji danych dotyczących obowiązku wojskowego.

Art. 44d.

1. Organy, o których mowa w art. 46, są obowiązane do wzajemnego przekazywania danych zawartych w prowadzonych przez siebie zbiorach.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania danych pomiędzy organami, o których mowa w art. 46, oraz powiadamiania o nadaniu numeru PESEL organów, o których mowa w art. 31a ust. 4, oraz wnioskodawcy, o którym mowa w art. 31b ust. 1, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych zawartych w zbiorach.

Art. 44e.

1. Gminy, na podstawie danych zgłoszonych przy ubieganiu się o wydanie lub wymianę dowodu osobistego, prowadzą ewidencję wydanych i utraconych dowodów osobistych.
2. Ewidencję, o której mowa w ust. 1, prowadzi się w formie informatycznej, a dane osobowe z tej ewidencji mogą być przetwarzane metodami informatycznymi.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, zawiera następujące dane osobowe:
 - 1) nazwisko i imiona;
 - 2) poprzednie imiona i nazwiska;
 - 3) nazwisko rodowe;
 - 4) imiona i nazwiska rodowe rodziców;
 - 5) datę i miejsce urodzenia;
 - 6) numer PESEL;
 - 7) wzrost;
 - 7a)³²⁾ kolor oczu;
 - 8) płeć;
 - 9) fotografię i podpis osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego;
 - 10) adres miejsca pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące;
 - 11) numer i serię aktualnego i poprzednich dowodów osobistych, a w tym daty ich wydania, daty ważności oraz oznaczenie organu, który je wydał.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi ogólnokrajową ewidencję wydanych i utraconych dowodów osobistych.
5. Ewidencję, o której mowa w ust. 4, prowadzi się w systemie informatycznym, gromadząc dane określone w ust. 3.
6. Gminy są obowiązane do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych danych niezbędnych do prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 4.
7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania przez gminy danych z ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych, uwzględniając terminy i formy przekazywania danych.

Art. 44f.

Dane do ogólnokrajowej ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych gminy przekazują bezpośrednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w drodze teletransmisji danych w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego dostosowanego do wymogów PESEL.

Rozdział 8b

Udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych

Art. 44g.

1. Organy prowadzące zbiory meldunkowe, zbiór PESEL oraz ewidencję wydanych i utraconych dowodów osobistych, na pisemny wniosek zainteresowanej osoby, są zobowiązane wydać, w formie zaświadczenia, pełny odpis przetworzonych danych dotyczących tej osoby.

³²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć formę wydruku z aktualnego programu informatycznego.

Art. 44h.

1. Dane ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:
 - 1) organom administracji publicznej, sądom, prokuraturze;
 - 2)³³⁾ organom Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Wojskowym Służbom Informacyjnym, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i strażom gminnym (miejskim);
 - 2)³⁴⁾ **organom Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu i strażom gminnym (miejskim);**
 - 3) organom kontroli skarbowej i wywiadu skarbowego;
 - 4)³⁵⁾ państwowym i komunalnym jednostkom organizacyjnym oraz innym podmiotom – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach;
 - 5)³⁵⁾ Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi – w zakresie danych osób poszukiwanych.
2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być udostępnione:
 - 1) (uchylony);³⁶⁾
 - 2) osobom i jednostkom organizacyjnym – jeżeli wykażą w tym interes prawny;
 - 3) jednostkom organizacyjnym – jeżeli po ich wykorzystaniu w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej lub rynku, dane te zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli na ustalenie tożsamości osób, których dane dotyczą;
 - 4) innym osobom i podmiotom – jeżeli uwiarygodnią one interes faktyczny w otrzymaniu danych i za zgodą osób, których dane dotyczą.
3. Dane ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia się, z zastrzeżeniem ust. 5, na piśmie wniosek zainteresowanego podmiotu.
4. Dane udostępnione na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 3, nie mogą być wykorzystane w innym celu niż wskazany w tym wniosku.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 145 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708), która weszła w życie z dniem 24 lipca 2006 r.; w brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 34.

³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711), który wejdzie w życie z dniem 1 października 2006 r.

³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁶⁾ Przez art. 1 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się na formularzu.
6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku, uwzględniając zakres danych objętych wnioskiem oraz cel udostępniania danych.
7. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane można udostępniać za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, o którym mowa w ust. 3, jeżeli spełnią łącznie następujące warunki:³⁷⁾
 - 1) posiadają urządzenia umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej dane w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
 - 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
 - 3) uzyskanie danych jest uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.
8. Udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych następuje:
 - 1) dla podmiotów, o których mowa w ust. 1 – nieodpłatnie;
 - 2) dla podmiotów, o których mowa w ust. 2 – odpłatnie.
9. Opłaty pobrane za udostępnienie danych stanowią dochód budżetu państwa.
10. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych oraz warunki i sposób ich wnoszenia. Rozporządzenie powinno określać zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od zakresu udostępnianych danych oraz celu i częstotliwości ich udostępniania w taki sposób, aby pokrywały one koszty udostępnienia tych danych.

Art. 44i.

1. Dane ze zbiorów meldunkowych oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia organ gminy.
2. Dane, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do województwa udostępnia wojewoda.
3. Dane ze zbioru PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia minister właściwy do spraw wewnętrznych.
4. O udostępnieniu danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych rozstrzyga właściwy organ w drodze decyzji administracyjnej.
5. Organ rozpatrujący wniosek odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, udostępnienia danych osobowych, jeżeli udostępnienie danych spowodowałoby naruszenie dóbr osobistych osoby, której dane dotyczą, lub innych osób.
6. Od decyzji odmawiającej udostępnienia danych osobowych przysługuje odwołanie.

³⁷⁾ Zdanie wstępne w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Rozdział 9

Właściwość organów

Art. 45.

1. Dowód osobisty wydaje właściwy organ gminy. W rozumieniu niniejszej ustawy organem gminy jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.
2. Właściwość miejscową organu, o którym mowa w ust. 1, ustala się według miejsca pobytu stałego osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, a w razie braku takiego miejsca – według ostatniego miejsca pobytu stałego tej osoby.
3. Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej organu w sposób wskazany w ust. 2, dowód osobisty wydaje organ gminy właściwy dla obszaru dzielnicy Śródmieście w m.st. Warszawie.

Art. 46.

1. Ewidencja ludności jest prowadzona w systemie informatycznym przez:
 - 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w formie zbioru PESEL;
 - 2) wojewodę – w formie wojewódzkich zbiorów meldunkowych, określonych w art. 44a ust. 1 pkt 1 lit. a–c;
 - 3) organy gminy – w formie gminnych zbiorów meldunkowych.
2. Zbiór, o którym mowa w art. 44b, prowadzi kierownik zakładu lub osoba przez niego upoważniona.

Art. 47.

1. Organ gminy prowadzący ewidencję ludności jest obowiązany na podstawie zgłoszenia dokonać zameldowania lub wymeldowania przez zarejestrowanie danych dotyczących osoby i miejsca jej pobytu, jak również innych zdarzeń objętych obowiązkiem meldunkowym.
2. Jeżeli zgłoszone dane budzą wątpliwości, o dokonaniu zameldowania lub wymeldowania rozstrzyga właściwy organ gminy.
- 3.³⁸⁾ Organ gminy prowadzący ewidencję ludności współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Art. 48.

Organ gminy może żądać od osoby, której dotyczy obowiązek meldunkowy, przedstawienia w określonym terminie danych niezbędnych do zaktualizowania ewidencji ludności.

³⁸⁾ Dodany przez art. 46 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 81, poz. 731), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Art. 49.

Policja sprawuje kontrolę nad wykonywaniem obowiązków określonych w ustawie przez osoby podlegające zameldowaniu lub wymeldowaniu się.

Art. 50.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje zwierzchni nadzór nad wykonywaniem obowiązków określonych w ustawie.
2. Wojewodowie sprawują nadzór nad działalnością organów gmin w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie.
3. Wojewoda jest organem odwoławczym od orzeczeń administracyjnych wydanych przez organy gminy na podstawie ustawy.

Art. 51.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób zgłaszania i przyjmowania danych niezbędnych do zameldowania i wymeldowania, sposób prowadzenia ewidencji ludności i ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych, wzory formularzy zgłoszeń meldunkowych oraz wzór wniosku o nadanie numeru PESEL, uwzględniając w szczególności sposób wykonywania obowiązku meldunkowego za osobę niepełnoletnią, przez cudzoziemca oraz osoby przebywające stale lub czasowo na statku morskim lub żeglugi śródlądowej albo w innych ruchomych pomieszczeniach mieszkalnych, potrzebę zapewnienia ochrony danych zawartych w ewidencji ludności i ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych, a także zakres danych zgłaszanych przy zameldowaniu i objętych wnioskiem o nadanie numeru PESEL oraz danych niezbędnych do ustalenia obowiązku wojskowego.
2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób zameldowania oraz wymeldowania żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, a także sposób prowadzenia ewidencji ludności w budynkach pozostających w zarządzie organów wojskowych, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia ochrony informacji niejawnych.
3. Minister właściwy do spraw administracji publicznej może w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także zwalczania klęsk żywiołowych i zagrożenia bezpieczeństwa państwa wprowadzić, w drodze rozporządzenia, na czas określony obowiązek zameldowania się z chwilą przybycia do danej miejscowości oraz obowiązek zgłoszenia wyjazdu z danej miejscowości, uwzględniając określenie szczegółowego sposobu i terminu zameldowania osób oraz zakres danych, jakie powinny być zgłoszone przy zameldowaniu lub wymeldowaniu.

Art. 52.

Organy gminy wykonują zadania określone w ustawie jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Rozdział 10

Przepisy karne

Art. 53. (uchylony).³⁹⁾

Art. 54. (uchylony).³⁹⁾

Art. 55.

Kto:

- 1) uchyla się od obowiązku posiadania lub wymiany dowodu osobistego,
- 2) zatrzymuje cudzy dowód osobisty,
- 3) nie zwraca dowodu osobistego w razie utraty obywatelstwa polskiego,
- 4) nie zawiadamia o znalezieniu dowodu osobistego w przypadku, o którym mowa w art. 42 ust. 2,
- 5) nie zwraca znalezionej dowodu osobistego w przypadku, o którym mowa w art. 42 ust. 3,

podlega karze ograniczenia wolności do 1 miesiąca albo karze grzywny.

Art. 56.

Wykroczenia przeciwko obowiązkowi meldunkowemu podlegają ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114, z późn. zm.⁴⁰⁾).

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 57.

Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości wydane w trybie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy zachowują swą ważność.

³⁹⁾ Przez art. 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r.

⁴⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29, Nr 60, poz. 310 i Nr 95, poz. 475, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228, z 2001 r. Nr 100, poz. 1081, Nr 106, poz. 1149, Nr 125, poz. 1371, Nr 128, poz. 1409 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 25, poz. 253 i Nr 135, poz. 1145, z 2004 r. Nr 11, poz. 95, Nr 62, poz. 576, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 891, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 756 i 757.

Art. 58.

Ustawa nie narusza przepisów normujących pobyt osób w strefie nadgranicznej.

Art. 59.

Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 1962 r. Nr 2, poz. 5);
- 2) ustawa z dnia 14 lipca 1961 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. Nr 33, poz. 164, z 1963 r. Nr 15, poz. 77, z 1967 r. Nr 44, poz. 220 oraz z 1971 r. Nr 12, poz. 115).